

Sofosbuvir plus ledipasvir for recurrent hepatitis C in liver transplant recipients

Kwok RM, Ahn J, Schiano TD, Te HS, Potosky DR, Tierney A, Satoskar R, Robertazzi S, Rodigas C, Lee Sang M, Wiegel J, Patel N, Gripshover J, Hassan MA, Branch A, Smith CI.

Liver Transpl 2016; 22:1536-1543

Η υποτροπή της ηπατίτιδας C μετά από μεταμόσχευση ήπατος σχετίζεται με χειρότερη έκβαση των ασθενών. Παρόλο που ο συνδυασμός Ledipasvir (LDV) και sofosbuvir (SOF) έχει λάβει ένδειξη για θεραπεία της HCV λοίμωξης μετά από μεταμόσχευση, τα δεδομένα σχετικά με την ασφάλεια και αποτελεσματικότητα αυτού του σχήματος σε επίπεδο καθημερινής πρακτικής (“real-world” setting) είναι περιορισμένα. Η παρούσα πολυκεντρική μελέτη είναι η μεγαλύτερη μέχρι στιγμής εργασία πάνω στην αποτελεσματικότητα και την ασφάλεια του σχήματος LDV/SOF μετά από μεταμόσχευση ήπατος.

Συμπεριελήφθησαν συνολικά 204 ασθενείς (72% άρρενες, 68% Καυκάσιοι, 66% με γονότυπο 1a, 21% METAVIR F3-F4, 49% έχοντας λάβει προηγούμενα αγωγή). Η μέση διάρκεια έναρξης θεραπείας μετά από την ηπατική μεταμόσχευση ήταν 4.8 έτη.

Η συνολική παρατεταμένη ιολογική ανταπόκριση 12 εβδομάδες μετά την ολοκλήρωση της θεραπείας (SVR12) ήταν 96%. Οι ασθενείς που έλαβαν αγωγή για 8 ή 12 εβδομάδες με LDV/SOF χωρίς ριμπαβιρίνη πέτυχαν SVR12 σε ποσοστό 100% και 96%, αντίστοιχα. Αναστολείς καλσινευρίνης χρησιμοποιήθηκαν στο 89% των ασθενών και στο 32% χρειάστηκε τροποποίηση/ρύθμιση της ανοσοκατασταλτικής αγωγής κατά τη θεραπεία.

Παρατηρήθηκε ένα επεισόδιο ήπιας απόρριψης το οποίο υφέθηκε μετά από αύξηση της δόσης των ανοσοκατασταλτικών. Δεν παρατηρήθηκε καμία απόρριψη μοσχεύματος. Συνέβησαν 4 θάνατοι που δε συσχετίστηκαν με την αγωγή για την ηπατίτιδα C, ενώ δεν τεκμηριώθηκαν σοβαρές ανεπιθύμητες ενέργειες.

Συμπερασματικά, η χορήγηση LDV/SOF με ή χωρίς ριμπαβιρίνη για 8, 12 ή 24 εβδομάδες σε ασθενείς μετά από ηπατική μεταμόσχευση αποδείχθηκε αποτελεσματική και ασφαλής με υψηλά επίπεδα SVR12 σε ένα μεγάλο εύρος γονοτύπων και σταδίων ηπατικής ίνωσης.

<https://www.ncbi.nlm.nih.gov/pubmed/27543748>

Νικόλαος Κ. Γατσέλης
Επίκουρος Καθηγητής Παθολογίας
Παθολογική Κλινική & Ομώνυμο Ερευνητικό Εργαστήριο
Πανεπιστήμιο Θεσσαλίας